Si sumem encerts i restem errors, Catalunya esdevindrà un Estat independent aviat.

Opinió | 17-12-2014 | 08:13

Quan passin els anys ens adonarem de manera més precisa de la importància que haurà tingut en la nostra història la conferència que va pronunciar ahir el president Artur Mas a l?auditori del Fòrum de Barcelona. És una fita remarcable en el recorregut que ens ha de dur a la creació de l?Estat català, i no tinc cap dubte que ens hi haurem de referir sovint si ens volem explicar el que ens haurà passat en aquest apassionant període històric que hem tingut el privilegi de presenciar i protagonitzar.

La claredat i l?exposició al meu entendre irrefutable no garanteix que allò que se n?ha de desprendre sigui igualment clar i irrefutable. Intueixo les grans dificultats que obre el plantejament formulat ahir, però és que res del que tenim entre mans no es pot resoldre de manera simple. I ahir, assumint la responsabilitat que li pertoca, el president no va ni tan sols intentar semblar que seria fàcil. Fa temps que hem entès que aquest no és un projecte ràpid, cert, inequívoc. Probablement la cantarella que els nostres adversaris han aconseguit d?introduir en l?imaginari d?alguns sectors ciutadans i d?opinió (?us han venut que això de la indendència és com bufar i fer ampolles, que viureu en el paradís i que se us hauran acabat de cop tots els problemes?) els impedeix adonar-se que la temptació de fer-nos trampa i d?enganyar-nos fa molt que sabem conjurar-la. No ens cridem a engany perquè hem adquirit un coneixement sobre la responsabilitat d?exercir l?autodeterminació que mai havia existit en el si del sobiranisme i l?independentisme clàssics, però ells van fent com si al davant hi tinguessin els mateixos independentistes i el mateix independentisme dels anys vuitanta i noranta.

Sabem, per tant, que tot això és molt complex i difícil. I tanmateix hem decidit d?una manera molt serena i racional que no tenim cap altra alternativa honesta i decent que la de passar pel congost. Qui en tingui dubtes i pensi que ens he, de fer enrere pot repassar la primera part de la conferència d?ahir on es descriu quin ha estat el resultat de tots els intents de buscar fórmules per resoldre les reclamacions catalanes de major i millor autogovern. El fracàs n?és el denominador comú, sovint acompanyat d?actituds de menysteniment i ofenses que han acabat de condemnar les anomenades terceres vies en qualsevol de les seves accepcions: una millora de l?autonomia, un autonomisme assimètric o un Estat federal. No tenim, doncs, cap altra opció de poder garantir la pervivència de Catalunya com a nació que la de dotar-la d?un Estat propi i independent. Aquest és el camí que

hem triat, a consciència, i que vam començar a recórrer fa com a mínim dos anys.

Però malgrat les dificultats i les complexitats intuïdes, jo sóc optimista. Ho he estat en totes les fases d?aquest procés, a vegades sense tenir més motius que l?estricta convicció en la reacció dels catalans; d?altres a partir de dades fefaents que revelaven, per damunt d?enquestes massa cuinades i biaixos ideològics, un corrent de fons de grans proporcions que només podia ignorar qui, aquest sí, es volia autoenganyar. Ara que ens trobem davant del repte més important al qual hem hagut de fer front fins ara, el meu optimisme creix. Cert, hem de guanyar el referèndum legal i vinculant, en forma d?eleccions al Parlament de Catalunya, i això no és fàcil. Ho hem de fer fora de tot dubte raonable perquè aspirem que el resultat sigui vàlid com ho seria el d?un referèndum convencional, i els únics que ens l?han de validar no tenen cap ganes (l?interès és una altra cosa) de fer-ho.

Per això ho hem de fer encara més bé del que ho hem fet fins ara. Costarà, perquè ho hem anat fent admirablement bé, i perquè ara entraran en joc interessos que fins avui havien quedat una mica al marge. Però les condicions descrites pel president Mas dibuixen un marc on l?acord per a una acció conjunta i coordinada és possible a més, naturalment, de ser desitjable.

Hem decidit que volem intentar convertir Catalunya en un Estat independent i entrar a formar part, per tant, del club dels estats del món amb tots els seus drets i els seus deures. No és un camí de roses ni una ciència exacta, com ho demostra el cas de Kossovo. Aquest és un club selecte, molt restrictiu, amb unes normés molt estrictes i difícils de complir, i en què els seus membres tenen reservat el dret d?admissió. Fins i tot complint els requisits per ser-ne membre ningú no garanteix que t?hi admetin. Però en volem formar part, ens sentim amb el dret de ser-ne membres i, per descomptat, amb el dret d?intentar-ho. I en conseqüència tenim el deure de no cometre errors crítics o errors atribuïbles a una manca de preparació o de convicció.

És en aquest sentit que les condicions descrites pel president Mas adquireixen, al meu entendre, una importància molt superior a la del seu valor tàctic. Ens dibuixa una via plausible per aprofitar aquesta finestra d?oportunitat que s?ha obert; potser no és l?única ?i no ho ha pretès?però sí que és una bona via que té algunes virtuts que d?altres encara no han acreditat. La més important i per a mi fonamental és que entronca perfectament amb el que és un anhel de gran part de la població que no milita en cap partit polític però que, de manera evident, s?està comportant com un militant molt actiu del país. Gent que defuig i té al·lèrgia al sectarisme que contamina algunes conductes de partits que tarden a renovar-se o a entendre la manera com han de reconnectar amb la societat. Una llista àmplia, conjunta, transversal, que es proposi l?ambició de la majoria absoluta, em sembla una credencial invencible davant de la majoria dels membres del club dels Estats del món.

La forma com aquesta llista s?ha de formar i ha d?operar ja serà una decisió que hauran de prendre els qui s?hi comprometin. Els pesos i mesures de cadascú, la forma de relacionar-se amb la gent, l?organització de la campanya, el funcionament intern del futur grup parlamentari, etc, no haurien de representar cap mena d?escull si hi ha la voluntat de fer-la possible. I si hi ha la convicció que de totes les opcions, aquesta és la que més s?ajusta i connecta amb el desig d?una gran part de la població que fa tres anys que es mobilitza.

Ho sabrem fer? Fins ara n?hem sabut, i jo diria que hem anat aprenent dels errors. Hem madurat a una velocitat increïble fa tot just una dècada. Hem adquirit coneixements nous i hem pres consciència de la importància del reconeixement internacional (i, per tant, de les regles del joc que operen en aquest context). Res no em fa témer que no ens n?hàgim de sortir ara que ens la juguem de debò; res no em fa pensar que tots els qui compartim aquest desig ?els qui hi som des de sempre i els qui s?hi han incorporat més recentment? siguem tan poc intel·ligents i tan poc solidaris amb

les generacions futures (i tan poc agraïts amb les passades) com per no trobar la fórmula de fer-ho possible.

Ara tenim uns dies, unes setmanes, per posar-nos d?acord. Jo tinc molt clar a qui no li agradaria que ens hi poséssim; i tinc clar qui sentiria un orgull profund si fóssim capaços de fer-ho. I si volem començar a bastir un nou país ho hem d?emprendre amb la màxima comunió amb la ciutadania i amb la mínima distorsió partidària. Segur que ens en sortirem.

Autor: Carles Puigdemont